

Max Shachtman

Nya GPU-komplotter avslöjade. Utrensningarna fortsätter (december 1937)

Från *Socialist Appeal*, vol. 1 nr 20, 25 december 1937

Introduktion

Under 1930-talets andra hälft råkade inte bara många i Sovjetunionen illa ut. Många ryska avhoppare och flyktingar (Trotskij är väl det mest kända exemplet) likviderades, men också en hel del utlänningar som man av olika skäl ogillade, t ex i Spanien under inbördeskriget¹. Denna artikel ger exempel på att även amerikanska kommunister drogs med i malströmmen.

När artikeln skrevs hade just ett amerikanskt par – Donald Louis och Ruth Norma Robinson – arresterats i Moskva. Det visade sig snart att Donald sedan 1934 hade varit bosatt i New York under namnet Adolph A. Rubens, varför historien började benämnas *Robinson-Rubens-fallet*. Senare visade det sig att båda hade varit medlemmar i det amerikanska kommunistpartiet.

Men historien tar inte slut med det, ty efter Sovjets fall framkom uppgifter som visade att Donald i själva verket var en sovjetisk GPU-agent (av lettiskt ursprung), vars riktiga namn var Arnold Adamovitj Ikal. 1928-1930 hade han tjänstgjort i Tyskland och från maj 1932 i USA. Ikal återvände till Sovjet i november 1937 (tillsammans med sin amerikanska hustru), men arresterades 2 december (frun ett par veckor senare). I Moskva dömdes han till 10 års fängelse för spioneri. Han dog förmodligen 1942 och rehabiliterades posthumt 1956.

När Shachtman skrev artikeln hade affären just hamnat på löpsedlarna och mycket var inte känt om paret Robinson-Rubens, men som framgår av artikeln försökte stalinisterna tidigt dra in de amerikanska trotskisterna i det hela (på uppdrag från Moskva?).

Shachtman tar även upp fallet Juliet Stuart Poyntz (en annan kommunistpartimedlem), som försvunnit spårlöst några månader tidigare, i juni 1937. Det dröjde inte länge förrän det började komma fram uppgifter som tydde på att hon hade blivit mördad.

En viktig uppgiftslämnare var den f d sovjetiska agenten David Whittaker Chambers, som hade varit personlig vän med Poyntz. Chambers bröt själv med Moskva 1938, efter att ha blivit allt mer kritisk till Sovjet. Han hade börjat frukta för sitt eget liv och hade därför vägrat resa till Moskva när han hade kallats dit. Enligt honom skulle även Poyntz ha varit en sovjetisk agent, men att hon blivit desillusionerad efter ett Sovjet-besök 1936. Detta hade kommit till GPU:s kännedom och ett sovjetiskt mordkommando fick i uppdrag att likvidera henne.

När Chambers 1939-42 berättade för FBI om den sovjetiska agentverksamheten i USA, och om Poyntz, vidtogs inte några åtgärder. Och eftersom Washington från sommaren 1941 (efter det nazistiska angreppet på Sovjet) prioriterade goda relationer till Moskva lät man bli att närmare utreda uppgifterna. Men 1945 hoppade ytterligare en sovjetisk spion av, Elizabeth Bentley, och hon kunde bekräfta mycket av Chambers uppgifter. Hädanefter började man ta uppgifterna från Chambers på allvar.

Riktig klarhet i fallet Poyntz har dock fortfarande inte kunnat fås. Hon återfanns aldrig och hittills har man inte fått fram några uppgifter om hennes öde från sovjetiska arkiv.

Martin F (6/3 2017)

¹ Om Spanien se t ex [Mordet på Andreu Nin – hur gick det till?](#) av Martin Fahlgren, [Repressionen mot anarkister och POUM under spanska inbördeskriget](#) av B Bolloten samt [Stalinistiska mördare](#) av Katia Landau. – Red

Det stalinistiska systemet med komplotter fortsätter med full fart framåt. Med brutal och monoton regelbundenhet mejar GPU:s exekutionsplutoner ner verkliga och potentiella opponenter till den stalinistiska regimen, där de speciellt koncentrerar sig på alla gammelbolsjeviker som är en levande påminnelse om den ryska proletära revolutionen 1917.

Mordet på Karachan

Knappt en dag passerar utan en ny rapport i pressen om en sensationell avrättning av individer och grupper av människor av den allsmäktiga byråkratin. Nu kommer nyheten om mordet på Leo Karachan – ett mord eftersom ingen seriös eller informerad person kan låna minsta tilltro till anklagelsen att denna gammelbolsjevik, som tjänade den revolutionära rörelsen och revolutionen under årtionden, till och med i den fruktansvärt förvrängda formen att arbeta i det tysta för Stalin, var skyldig till att ha försett fascismen med sovjetregeringens hemligheter.

Tillsammans med Karachan mördade GPU sju andra, inklusive Avelij Jenukidze, ytterligare pådyvlades de helt otroliga anklagelserna om kontrarevolutionära aktiviteter i allians med utländsk imperialism i sitt hemland Georgien.

GPU härjar utomlands

Men det är inte enbart sovjetiska medborgare som Stalins kontrarevolutionära terror befattar sig med. Morden på Nin, Berneri och Durrutti² i Spanien och fängslandet i GPU:s privata fängelsehålor av hundratals andra revolutionärer är tillräckligt som bevis på komplottgängets världsomspännande aktiviteter. De febrila försöken att blanda in revolutionära aktivister i Minneapolis med påhittade anklagelser om gangsteraktiviteter och mord i samband med mordet på Patrick Corcoran, är bevis på att arbetarrörelsen i USA inte är undantagen från GPU:s härjningar. Och nu kommer det senaste försöket till falskeligen anklaga hela den Fjärde internationalens rörelse i detta land, och kamrat Trotskij – i samband med ”försvinnandet” av de två besökare i Sovjetunionen som reste under namnet Robinson.

Vår organisations uttalande om fallet Robinson, som finns på annan plats i detta nummer, ger en nog så klar betraktelse om vad denna nya komplotter handlar om.³

Jag vill endast lägga till några kommentarer eftersom jag själv är inblandad.

Stalinister förvränger intervju

Direkt efter nyheten om paret Robinsons ”försvinnande” publicerats i USA-pressen gav jag en intervju för *New York Daily News*, där jag uttryckte en hypotetisk åsikt om fallet eftersom inget annat var möjligt med tanke på de fåtal detaljer som fanns tillhanda. Stalinisternas tidningsmurvlar i New York telegraferade direkt en helt förvrängd version av min intervju till Moskva.

Några dagar senare rapporterade den kapitalistiska pressen att *Izvestija* i Moskva tryckt en historia som meddelade att jag förklarat att paret Robinson var ”oskyldiga amerikanska medborgare” och antytt att de ”amerikanska trotskisterna” därför hade haft tidig och konspiratorisk kontakt med de ”misstänkta” Robinsons.

Izvestijas story är en typisk stalinistisk lögn, ett rent påhitt! Vi utmanar KP:s skandalpress att ta fram ett enda citat från vilken tidningsintervju som helst med Max Shachtman eller vilken

² Att Durrutti skulle ha mördats av GPU-agenter i Spanien finns det inga bevis för eller ens starka indicier. Enligt vissa uppgifter blev han träffad av en kula från Franco-sidan, enligt en annan blev han mördad av en anarkist som protesterat mot Durruttis hårda disciplin och enligt en tredje version dog han pga av ett vådaskott från en milisman. Att Nin mördades av stalinistiska agenter är dock helt klart. Detsamma gäller Berneri.

³ Syftar på en artikel av James P Cannon, se: [Cannon Exposes Attempt to Use the “Robinson” Case Against U.S. Trotskyists](#)

av hans kamrater som helst, där frasen ”oskyldiga amerikanska medborgare” finns med. Vi sade inte detta på grund av att vi, som de stalinistiska fnasken, tror att paret ”Robinson” är skyldiga, utan därför att vi inte vet vilka de är, var de kom ifrån, vad de anklagas för och om de är skyldiga eller ej till anklagelserna ..., åtminstone inte än.

Lögn nr 2: rapporten att paret ”Robinson” besökte kamrat Trotskij i Mexiko innan de avreste till Moskva. Vi uppmanar stalinisterna att lägga fram tillstymmelse av bevis för att bevisa sin anklagelse. Vi påstår kategoriskt att denna story, som först dök upp i den kapitalistiska pressen, avsiktligen spreds bland tidningsmän i Moskva av sovjetiska tjänstemän vid en tidpunkt då samma tjänstemän påstod att de inte hade minska kunskap om var paret ”Robinson” höll hus eller att de hade några anklagelser mot dem. Låt de stalinistiska skribenterna våga sig på att förneka storyn om ”besöket hos Trotskij” var en avsiktlig lögn som inspirerats av de styrande i Moskva.

Fallet Juliet Stuart Poyntz

Och ett gott råd till de stalinistiska lögnarna när de förbereder sitt ”förnekande”: För er egen skull, låt dem bli lite bättre än ert uttalande om försvinnandet av Juliet Stuart Poyntz.

Vi vet inte vad som hände med Juliet Poyntz, var hon befinner sig och hur det kom dit – om hon fortfarande lever. Men vi vet tillräckligt om GPU:s skrupelfrihet och dess meritlista i Sovjetunionen, i Spanien och i Frankrike för att inte vara rustade mot de ”övertäckningar” som fortfarande kan utvecklas i detta fall. Under tiden behöver vi endast säga att det första uttalandet som kommunistpartiet utfärdade inte bara var felaktigt, utan betänkligt felaktigt – för det påstod att Poyntz hade brutit sina relationer med kommunistpartiet 1928, vilket snabbt motbevisades i pressen med fakta och fotografier som visade hennes partimedlemskap under flera år efter detta datum. Kommunistpartiets andra uttalande – att Poyntz inte var parti-medlem efter 1934 – är också en lögn, för vi vet att hon talade offentligt som representant för kommunistpartiet *så sent som* 1935.

Det finns inget perfekt mord brukar det sägas. Det må vara hur som helst med den saken, men stalinisterna är verkligen oförmögna att genomföra en perfekt komplott. Dessa klumpiga polissinnade byråkrater snubblar vid varje steg. Deras senaste försök är inget undantag. Ordet ”komplott” står fortfarande outplånligt inristat på deras skamlösa pannor.

Lästips

Max Shachtman: [Moskvarättegången](#) (artikel om 1:a Moskvarättegången)

Se även: [George Novack: Max Shachtman: Ett politiskt porträtt](#)

Mer om den stalinistiska terrorn utanför Sovjet:

Spanien:

Burnett Bolloten: [Repressionen mot anarkister och POUM under spanska inbördeskriget](#)

Martin Fahlgren: [Mordet på Andreu Nin – hur gick det till?](#)

Julian Gorkin: [Mordet på Trotskij](#) (bok)

Anders Hagström: [Mordet på Trotskij](#) (artikel)